PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY
ul. Długa 47, 85-034 Bydgoszcz
Tel. 52 345-56-44, Fax 52 345-56-17
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 7 marca 2012r.

Znak: RBG-61-22/11/KL

DECYZJA RBG- 2/2012

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

po uprawdopodobnieniu stosowania przez **Elżbietę Potapczyk prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku**, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na zamieszczeniu we wzorcach umownych:

- Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku;
- Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku;
- Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełku;

postanowień umownych o następującej treści:

1. **W dniu podpisania umowy pobierana jest jednorazowa, bezzwrotna opłata wpisowe w wysokości 200.00 zł (wpisowe obowiązuje tylko przy podpisaniu pierwszej umowy), jest to opłata celem rezerwacji miejsca w przedszkolu z przeznaczeniem na fundusz rozwoju placówki.** *(§7 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

2. **Przedszkole ma prawo podwyższyć opłatę miesięczną do 30 dni przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, czyli na 30 dni przed 1 września.** *(§8 pkt 1 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

3. **Organ prowadzący ma prawo podwyższyć opłatę stałą do 30 dnia przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, czyli na 30 dni przed 1 września.** *(pkt 9 Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

4. **Przedszkole może rozwiązać niniejszą umowę oraz skreślić dziecko z listy wychowanków, gdy:**
   a) **rodzice nie uiszczą terminowo opłaty za przedszkole (opłata nie wpłynęła na konto lub do kasy przedszkola do 20 dnia danego miesiąca)**

   (§11 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)

5. **W przypadku nieterminowego uiszczania należności (opłata nie wpłynęła na konto do 20 dnia danego miesiąca) dziecko zostanie skreślone z listy wychowanków.** (*§8 Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

6. **Dziecko może być skreślone z listy wychowanków przedszkola w przypadku, gdy:**
   - **Rodzice lub opiekunowie nie uiścili opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu do 10-go dnia miesiąca**

   (VI pkt 5 Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełku)

7. **Dziecko może być skreślone z listy przyjętych do przedszkola, gdy:**
   a) **rodzice zalegają z opłatami za 1 miesiąc pobytu dziecka w przedszkolu**

   (IX pkt 3 Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełku)

8. **Za powiadomienie rodziców o podwyżce czesnego uznaje się wywieszenie stosownej informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie przedszkola i przesłanie jej drogą elektroniczną na ostatni wskazany w przedszkolu adres e-mailowy rodziców.** *(§8 pkt 2 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

które są postanowieniami umownym wpisanymi - na podstawie art. 479^{45} Kodeksu postępowania cywilnego - do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów **i po przyjęciu przez Elżbietę Potapczyk prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku zobowiązania**, do zaniechania tych działań poprzez:

a. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.1 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*W dniu podpisania umowy pobierana*

jest jednorazowa, opłata (wpisowe) w wysokości 200.00 zł obowiązująca tylko przy podpisaniu pierwszej umowy. Jest to opłata celem rezerwacji miejsca w przedszkolu z przeznaczeniem na fundusz rozwoju placówki.";

b. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.2 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*Przedszkole nie może podwyższać opłat za usługi w trakcie trwania umowy bez renegocjacji jej warunków i podpisania przez obie strony stosownego aneksu.*";
c. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.3 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*Organ prowadzący ma prawo podwyższyć opłaty za przedszkole w zależności od aktualnych kosztów wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego pod warunkiem, że poinformuje w formie pisemnej Rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola w danym roku szkolnym o planowanej podwyżce na 30 dni przed terminem podpisania aneksu do umowy na nowy rok szkolny*.";
d. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.4 niniejszej decyzji.";
e. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.5 niniejszej decyzji;
f. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.6 niniejszej decyzji;
g. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.7 niniejszej decyzji;
h. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.8 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*Przedszkole nie może podwyższać opłat za usługi w trakcie trwania umowy bez renegocjacji jej warunków i podpisania przez obie strony stosowanego aneksu*";
i. zmianę umów istniejących w obrocie prawnym i będących w trakcie wykonywania na umowy niezawierające zakwestionowanych postanowień;
j. zawieranie nowych umów w oparciu o wzorce umowne, które nie zawierają zakwestionowanych zapisów.

nakłada się obowiązek wykonania tego zobowiązania.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tejże ustawy

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na **Elżbietę Potapczyk prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku, obowiązek złożenia do dnia 31 maja 2012r. sprawozdania** z realizacji przyjętego zobowiązania.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: **Prezes UOKiK lub organ ochrony konsumentów**) - w związku z zawiadomieniem Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ełku z dnia 6 października 2011 r. - wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy wzorce umowne stosowane przez niepubliczne przedszkola z obszaru Miasta Ełk zawierają niedozwolone postanowienia

umowne, a co za tym idzie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach, tj. art. 479[38]§1 i art. 479[39] k.p.c. w związku z art. 385[1]-385[3] k.c. oraz mające na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowań w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W oparciu o zebrany w trakcie postępowania wyjaśniającego materiał, w dniu 15 grudnia 2011r. – Postanowieniem Nr RBG-217/2012 – Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Elżbietę Potapczyk prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku (dalej: **przedsiębiorca**), praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której stanowi art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (dalej: **u.o.k.i.k.**), polegającej na zamieszczeniu we wzorcach umownych**:**

- Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku;
- Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku;
- Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełku;

postanowień umownych o następującej treści:

1. **W dniu podpisania umowy pobierana jest jednorazowa, bezzwrotna opłata wpisowe w wysokości 200.00 zł (wpisowe obowiązuje tylko przy podpisaniu pierwszej umowy), jest to opłata celem rezerwacji miejsca w przedszkolu z przeznaczeniem na fundusz rozwoju placówki.** *(§7 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

2. **Przedszkole ma prawo podwyższyć opłatę miesięczną do 30 dni przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, czyli na 30 dni przed 1 września.** *(§8 pkt 1 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

3. **Organ prowadzący ma prawo podwyższyć opłatę stałą do 30 dnia przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, czyli na 30 dni przed 1 września.** *(pkt 9 Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

4. **Przedszkole może rozwiązać niniejszą umowę oraz skreślić dziecko z listy wychowanków, gdy:**
   a) **rodzice nie uiszczą terminowo opłaty za przedszkole (opłata nie wpłynęła na konto lub do kasy przedszkola do 20 dnia danego miesiąca)**

   (§11 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)

5. **W przypadku nieterminowego uiszczania należności (opłata nie wpłynęła na konto do 20 dnia danego miesiąca) dziecko zostanie skreślone z listy**

wychowanków. (*§8 Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

6. **Dziecko może być skreślone z listy wychowanków przedszkola w przypadku, gdy:**
   - **Rodzice lub opiekunowie nie uiścili opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu do 10-go dnia miesiąca**

   (VI pkt 5 Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełku)

7. **Dziecko może być skreślone z listy przyjętych do przedszkola, gdy:**
   b) rodzice zalegają z opłatami za 1 miesiąc pobytu dziecka w przedszkolu

   (IX pkt 3 Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełku)

8. **Za powiadomienie rodziców o podwyżce czesnego uznaje się wywieszenie stosownej informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie przedszkola i przesłanie jej drogą elektroniczną na ostatni wskazany w przedszkolu adres e-mailowy rodziców.** *(§8 pkt 2 Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku)*

które są postanowieniami umownymi wpisanymi - na podstawie art. 479^{45} Kodeksu postępowania cywilnego - do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W toku niniejszego postępowania przedsiębiorca pismem z dnia 11 stycznia 2012 r. przedłożył propozycję zmian zakwestionowanych przez Prezesa UOKiK klauzul. Pismem z dnia 31 stycznia 2012 r. przedsiębiorca wniósł o wydanie decyzji zobowiązującej, zgodnie z którą zobowiązał się do podjęcia następujących kroków zmierzających do zaniechania zarzucanych mu działań poprzez:

a. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.1 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*W dniu podpisania umowy pobierana jest jednorazowa, opłata (wpisowe) w wysokości 200.00 zł obowiązująca tylko przy podpisaniu pierwszej umowy. Jest to opłata celem rezerwacji miejsca w przedszkolu z przeznaczeniem na fundusz rozwoju placówki.*";
b. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.2 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*Przedszkole nie może podwyższać opłat za usługi w trakcie trwania umowy bez renegocjacji jej warunków i podpisania przez obie strony stosownego aneksu.*";
c. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.3 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*Organ prowadzący ma prawo podwyższyć opłaty za przedszkole w zależności od aktualnych kosztów wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego pod warunkiem, że poinformuje w formie pisemnej Rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola w danym roku szkolnym o planowanej podwyżce na 30 dni przed terminem podpisania aneksu do umowy na nowy rok szkolny*.";
d. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.4 niniejszej decyzji.";

e. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.5 niniejszej decyzji;
f. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.6 niniejszej decyzji;
g. wykreślenie z wzorca umownego postanowienia wskazanego w punkcie I.7 niniejszej decyzji;
h. zmianę postanowienia, o którym mowa w punkcie I.8 niniejszej decyzji w ten sposób, że otrzyma następujące brzmienie: „*Przedszkole nie może podwyższać opłat za usługi w trakcie trwania umowy bez renegocjacji jej warunków i podpisania przez obie strony stosowanego aneksu*";
i. zmianę umów istniejących w obrocie prawnym i będących w trakcie wykonywania na umowy niezawierające zakwestionowanych postanowień;
j. zawieranie nowych umów w oparciu o wzorce umowne, które nie zawierają zakwestionowanych zapisów.

Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy (pismo z dnia 13 lutego 2012r.). Z powyższego uprawnienia przedsiębiorca nie skorzystał.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie zebranych w toku postępowania dokumentów Prezes UOKiK ustalił, iż Elżbieta Potapczyk prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Ełk pod nr 5177. Przedmiotem działalności jest m.in. opieka dzienna nad dziećmi (88.91.Z). Przedsiębiorca w ramach działalności jest organem prowadzącym Przedszkole Niepubliczne „ABC Akademia Przedszkolaka" w Ełku (*pkt I.3. Statutu)*.

W ramach prowadzonej działalności opieki nad dziećmi przedsiębiorca zawiera umowy z konsumentami posługując się trzema wzorcami umów: *Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku; Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku*, a także *Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełk.*

Ponadto przedsiębiorca poinformował, iż w/w wzorce z postanowieniami wymienionymi w sentencji niniejszej decyzji stosuje od 21 września 2011 roku.

Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygania sprawy w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa UOKiK, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło, pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami skarżonego przedsiębiorcy. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem

interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez organu ochrony konsumentów działań przewidzianych w u.o.k.i.k.

I. Uprawdopodobnienie stosowania praktyk, o których mowa w art. 24 u.o.k.i.k.

Przepis art. 28 ust. 1 u.o.k.i.k. stanowi, że *jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.*

W związku z powyższym, dla zastosowania art. 28 u.o.k.i.k. zachodzi w przedmiotowej sprawie konieczność uprawdopodobnienia naruszenia przez Elżbietę Potapczyk prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku przepisu art. 24 u.o.k.i.k.

Art. 24 ust. 1 u.o.k.i.k. stanowi, iż *„Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.*", natomiast art. 24 ust. 2 pkt 1 tejże ustawy określa, iż *„Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479[45] ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. (...)."* Oceny, czy w danym przypadku możemy mieć do czynienia z praktyką określoną w powyższym przepisie, dokonuje się na podstawie ustalenia łącznego spełnienia trzech przesłanek :

A. działania przedsiębiorcy,

B. wypełnienia znamion bezprawności,

C. naruszenia zbiorowego interesu konsumentów.

A. Działania przedsiębiorcy

W świetle art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2004r. Nr 256, poz. 2572) – dalej: u.s.o. – prowadzenie przedszkola niepublicznego nie jest działalnością gospodarczą. Jednakże zgodnie z art. 4 pkt. 1 lit. a) u.o.k.i.k. przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 2 u.s.o. - system oświaty w Polsce obejmuje przedszkola, które mogą być zarówno placówkami publicznymi, jak i niepublicznymi (art. 5 ust. 1 u.s.o.). Jak wynika wprost z preambuły do wymienionej ustawy o systemie oświaty, *„oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa"*. Świadczenie przez przedszkola edukacji w ramach systemu oświaty jest zatem usługą o charakterze

użyteczności publicznej, co potwierdza również wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 5 lutego 2003 r., sygn. akt XVII Ama 36/02, w uzasadnieniu którego Sąd stwierdza m. in., iż przedmiotem działania szkoły niepublicznej są usługi o charakterze użyteczności publicznej, tj. edukacja. Status przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów potwierdza również w odniesieniu do osób prawnych organizujących lub świadczących usługi o charakterze użyteczności publicznej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 r., sygn. akt III SK 22/04.

W ocenie Prezesa UOKiK przedszkola niepubliczne, w zakresie w jakim świadczą odpłatnie usługi dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze, posiadają status przedsiębiorcy i ich zachowania podlegają kontroli dokonywanej na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec powyższego uznać należy, iż Elżbieta Potapczyk w ramach swojej działalności świadczy usługi opieki nad dziećmi, które mają charakter użyteczności publicznej, a więc jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1a u.o.k.i.k.

B. Bezprawność działania

Pojęcie bezprawności nie jest pojęciem prawnie zdefiniowanym. Należy zatem przyjąć, zgodnie z jego literalnym brzmieniem, że „działanie bezprawne" to zachowanie sprzeczne z nakazem lub zakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych oraz z zasadami współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tj. niezależnym od wystąpienia szkody czy też zamiaru po stronie przedsiębiorcy dopuszczającego się działań bezprawnych.

Jak wyżej wskazano, Prezes UOKiK zakwestionował stosowanie przez przedsiębiorcę wzorców umownych zawierających niedozwolone klauzule.

Art. 24 ust. 2 u.o.k.i.k. stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Zgodnie z kolejnymi punktami tego przepisu za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479^{45} *Kodeksu postępowania cywilnego*.

Należy w tym miejscu wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej (art. 479^{36} – 479^{45} k.p.c.), której dokonuje się niezależnie od tego, czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany w konkretnej umowie. Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: **SOKiK**) i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Przepis art. 479^{43} k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479^{45} § 2 k.p.c., prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Konsekwencją umieszczenia postanowienia

umownego w ww. rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko organu ochrony konsumentów zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(…) *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479[45] § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)".* W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że *„(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.o.k.i.k. obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.i.k. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)".*

Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Powyższe oznacza, że stosowanie w obrocie z konsumentami postanowień, które zostały wpisane do rejestru jest działaniem bezprawnym.

1. **W dniu podpisania umowy pobierana jest jednorazowa, bezzwrotna opłata wpisowe w wysokości 200.00 zł (wpisowe obowiązuje tylko przy podpisaniu pierwszej umowy), jest to opłata celem rezerwacji miejsca w przedszkolu z przeznaczeniem na fundusz rozwoju placówki.** *(§7 Umowy)*

W ocenie Prezesa Urzędu kwestionowany zapis mieści się w hipotezie klauzuli zamieszczonej w rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (dalej: rejestr) pod pozycją **838** o treści: *„50 zł – wpisowe płatne w sekretariacie przy zapisie do grupy językowej, jest to kwota bezzwrotna"* (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) - z dnia 22 czerwca 2006 r. – sygn. akt XVII AmC 50/05); oraz w klauzuli wpisanej pod poz. **704** w brzmieniu: *„Opłata przygotowawcza stanowi bezzwrotne (za wyjątkiem określonym w art. 5 ust. 2) wynagrodzenie za przygotowanie i zawarcie umowy"* (wyrok SOKiK z dnia 16 lutego 2006 - sygn. akt XVII AmC 12/03), a także pod. poz. **2366**: *„Przy zapisie dziecka do przedszkola pobierana jest jednorazowa bezzwrotna opłata w wysokości 400 zł. – wpisowe"* (wyrok SOKiK z dnia 19 stycznia 2011 r. – sygn. akt XVII AmC 149/10).

W ocenie Sądu pierwsza z przywołanych wyżej klauzul rażąco narusza interesy konsumentów, ponieważ nakłada wyłącznie na konsumenta obowiązek zapłaty ustalonej sumy na wypadek rezygnacji z zawarcia lub wykonania umowy, a sam wzorzec nie przewiduje analogicznego uprawnienia po stronie konsumenta, co powoduje, iż uprawnienia

stron umowy nie są równoważne, a przez to naruszają art. 385^1 § 1 k.c. oraz art. 385^3 pkt 16 k.c.

W przypadku stwierdzenia abuzywności dwóch kolejnych klauzul Sądy uznały ponadto, że opłata przygotowawcza nie stanowi świadczenia głównego. Jak dodatkowo argumentują, kwestionowane postanowienia należy uznać za sprzeczne z dyspozycją z art. 385^1 § 1 k.c. oraz art. 385^3 pkt 12 oraz 13 k.c. zgodnie z którymi w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności: wyłączają obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie niespełnione w całości lub w części, jeżeli konsument zrezygnuje z umowy lub jej wykonania, a także, gdy przewidują utratę prawa żądania zwrotu świadczenia konsumenta spełnionego wcześniej niż świadczenie kontrahenta, gdy strony wypowiadają umowę, rozwiązują lub odstępują od niej. W ocenie Sądu - „słabsza" strona umowy czyli konsument - nie może ponosić jednostronnie ujemnych konsekwencji w przypadku rezygnacji z kontynuowania określonego stosunku prawnego (odstąpienia od umowy) w szczególności, gdy strona nie spełniła świadczenia wzajemnego. Ponadto omawiana klauzula wprowadza zasadę, od której nie przewiduje się wyjątków, bowiem w każdym przypadku odstąpienia konsumenta od umowy, nawet jeśli przyczyna odstąpienia leży po stronie przedsiębiorcy (np. rozwiązanie grupy szkoleniowej), konsument poniesie negatywne skutki.

W związku z powyższym można uznać, iż klauzule wpisane do rejestru jak i kwestionowany zapis mogą stanowić niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385^3 pkt 12 i 13 k.c., bowiem ich celem jest zatrzymanie wniesionej przez konsumenta opłaty przygotowawczej bez względu na przyczynę odstąpienia od umowy, czego skutkiem jest naruszenie interesów ekonomicznych konsumentów. Z powyższych względów porównywane zapisy mogą zostać uznane za tożsame.

2. **Przedszkole ma prawo podwyższyć opłatę miesięczną do 30 dni przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, czyli na 30 dni przed 1 września.** *(§8 pkt 1 Umowy)*

3. **Organ prowadzący ma prawo podwyższyć opłatę stałą do 30 dnia przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, czyli na 30 dni przed 1 września.** *(pkt 9 Regulaminu)*

W ocenie Prezesa Urzędu kwestionowane zapisy mieszczą się w hipotezie klauzul zamieszczonych w rejestrze pod poz. **643**: „*Wysokość czesnego może ulegać zmianom w zależności od inflacji i aktualnych kosztów kształcenia*". (wyrok SOKiK z dnia 5 października 2005 r. - sygn. akt XVII Amc 20/05), także pod poz. **848** o treści: „*Wysokość odpłatności ustala dyrektor placówki w oparciu o kalkulację kosztów bieżących. Odpłatność może ulec zmianie w ciągu roku szkolnego*" (wyrok SOKiK z dnia 1 września 2006 r. – sygn. akt XVII AmC 60/05).

W pierwszym z wyroków Sąd stwierdził, że w/w zapis stanowi niedozwoloną klauzulę umowną określoną w art. 385^3 pkt 20 k.c. O ile pozwana szkoła ma pełne prawo do podwyższenia wysokości czesnego w zależności od inflacji i aktualnych kosztów kształcenia, o tyle studentowi (konsumentowi) powinno być gwarantowane prawo do odstąpienia od zawartej umowy, gdy nie jest on w stanie ponieść kosztów podwyżki.

Z kolei w następnym wyroku stwierdzającym abuzywność drugiej z klauzul, Sąd stwierdził, że postanowienie to daje uprawnienie pozwanej do określenia lub podwyższenia

ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy bez przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od niej. Postanowienie to umożliwia pozwanej swobodne podnoszenie opłat za świadczoną usługę w trakcie trwania umowy. Jest sformułowane ogólnie, nie określa, w jakich okolicznościach i na jakich warunkach może dojść do zmiany umowy w tym zakresie. Daje pozwanej uprawnienia do podwyższenia opłat za naukę, które nie jest traktowane jako zmiana warunków umów, przez co konsumentowi nie przysługuje prawo odstąpienia od umowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, prawo do zmiany wysokości opłat bez ważnej przyczyny wskazanej w umowie oraz bez przyznania rodzicom/opiekunom prawa do odstąpienia od umowy, należy uznać za sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające ich interesy, a więc za niedozwolone postanowienie umowne w myśl art. 385^1 §1 k.c., a dodatkowo także sprzeczne z art. 385^3 pkt 10 i 20 k.c., zgodnie z którymi za niedozwolone postanowienie umowne uważa się w szczególności te, które uprawniają przedsiębiorcę do jednostronnej zmiany umowy bez ważnej przyczyny wskazanej w tej umowie, a także przewidują uprawnienie przedsiębiorcy do określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy bez przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od umowy.

Zakwestionowane klauzule we wzorcach umów stosowanych przez przedszkole niepubliczne ograniczają wprawdzie zmianę opłaty do okresu przed rozpoczęciem roku szkolnego, ale należy brać pod uwagę, iż umowy podpisywane są z rodzicami na długo przed rozpoczęciem roku szkolnego, jak również fakt, że umowa może być podpisana na okres dłuższy niż 12 miesięcy – w związku z powyższym, przy zawieraniu odpowiedniej umowy konsument kieruje się inną ceną świadczonych usług. Jednocześnie brak w analizowanym wzorcu powodów dla których cena może ulec zmianie oraz brak jest możliwości odstąpienia od umowy w przypadku jednostronnej zmiany ceny. W związku z powyższym mogą mieścić się w hipotezie klauzul cytowanych powyżej, wpisanych do rejestru postanowień wzorców uznanych za niedozwolone.

4. **Przedszkole może rozwiązać niniejszą umowę oraz skreślić dziecko z listy wychowanków, gdy:**
   a. **rodzice nie uiszczą terminowo opłaty za przedszkole (opłata nie wpłynęła na konto lub do kasy przedszkola do 20 dnia danego miesiąca)**

   (§11 Umowy)

5. **W przypadku nieterminowego uiszczania należności (opłata nie wpłynęła na konto do 20 dnia danego miesiąca) dziecko zostanie skreślone z listy wychowanków.** (*§8 Regulaminy)*

6. **Dziecko może być skreślone z listy wychowanków przedszkola w przypadku, gdy:**
   - **Rodzice lub opiekunowie nie uiścili opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu do 10-go dnia miesiąca**

   (VI pkt 5 Statutu)

7. **Dziecko może być skreślone z listy przyjętych do przedszkola, gdy:**
   a. **rodzice zalegają z opłatami za 1 miesiąc pobytu dziecka w przedszkolu**

   (IX pkt 3 Statutu)

Postanowienia o treści tożsamej z wyżej zakwestionowanymi zapisami wzorca zostały wpisane do rejestru pod poz. **726** w brzmieniu: *„Nieusprawiedliwione zaleganie z uiszczeniem czesnego lub innych opłat spowoduje skreślenie z listy studentów*" (wyrok SOKiK z dnia 27 lutego 2006r. - sygn. akt XVII Amc 105/04), jak również pod pozycją **754** o treści: *„Nieopłacenie zajęć w przedstawionych wyżej terminach powoduje skreślenie z listy studentów bez zwrotu wpłaconej wcześniej kwoty"* (wyrokiem SOKiK z dnia 27 marca 2006r. - sygn. akt XVII Amc 40/05), ponadto pod poz. **850**: *„Notoryczne nieusprawiedliwione nieobecności ucznia na zajęciach spowodują skreślenie z listy przy obowiązku opłaty czesnego za trwający semestr*" (wyrokiem SOKiK z dnia 13 czerwca 2006r. - sygn. akt XVII Amc 51/05), pod poz. **1028** o treści: *„Opóźnienie uiszczenia należnej wg umowy zapłaty powyżej trzech miesięcy, może powodować rozwiązanie umowy w trybie natychmiastowym z tym, że Użytkownik ma obowiązek niezwłocznego uiszczenia należnej Operatorowi zapłaty liczonej od dnia jej wymagalności. Reaktywacja usługi związana jest z ponownym pobraniem opłaty instalacyjnej*". (wyrok SOKiK z dnia 21 listopada 2006r. - sygn. akt XVII Amc 138/05), a nadto pod poz. **956**: *„Bezskuteczny upływ terminu uiszczenia raty czesnego uznaje się za wyrażenie woli rezygnacji ze studiów, jeżeli zaległa rata nie została uiszczona w ciągu czternastu dni od dnia upływu terminu uiszczenia. Rezygnacja wywołuje skutek piętnastego dnia po upływie terminu uiszczenia raty*" (wyrok SOKiK z dnia 24 sierpnia 2006r. – sygn. akt XVII Amc 115/05).

W powyższych klauzulach, Sądy uznawały, że postanowienie zakładające, iż brak spłaty raty za studia w określonym terminie traktowane jako rezygnacja ze studiów, jest sprzeczne z art. 385^1 § 1 k.c. oraz art. 385^3 pkt 9 k.c. W ocenie Sądów jest to nadmiernie rygorystyczne postanowienie, uprawniające pozwanych do zastosowania wobec konsumenta dotkliwej sankcji - za nieuiszczenie opłaty w terminie – w postaci skreślenia z listy studentów, wbrew konieczności wcześniejszego wezwania do zapłaty. Założenie, iż brak opłaty uznaje się za wyrażenie woli rezygnacji ze studiów oznacza przyznanie szkole uprawnienia do dokonywania wiążącej interpretacji umowy, poprzez przyjęcie, iż każde zaniechanie studenta w dokonaniu opłaty jest równoznaczne z wolą rezygnacji ze studiów. W przypadku wyżej cytowanych postanowień wzorców umowy, uznanych za niedozwolone, przedsiębiorca przewidywał sytuacje, w których umowa zostaje rozwiązana ze skutkiem natychmiastowym bez obowiązku wcześniejszego wezwania konsumenta.

Mając na uwadze, że umowa o świadczeniu usług przez przedszkola jest kontraktem wzajemnym, dokonanie w/w czynności bez uprzedniego wezwania konsumenta do spełnienia świadczenia jest sprzeczne z art. 491 k.c., który stanowi, że jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Przedmiotowe twierdzenie zostało potwierdzone wielokrotnie przez Sąd w powyżej przytoczonych orzeczeniach. Tym samym zakwestionowane postanowienie należy uznać za sprzeczne z art. 385^1 § 1 k.c.

Należy więc uznać za uprawdopodobnione, że kwestionowane postanowienia mogą mieścić się w hipotezie klauzul cytowanych powyżej, wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

8. **Za powiadomienie rodziców o podwyżce czesnego uznaje się wywieszenie stosownej informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie przedszkola i przesłanie jej**

drogą elektroniczną na ostatni wskazany w przedszkolu adres e-mailowy rodziców. *(§8 pkt 2 Umowy)*

W ocenie Prezesa Urzędu, kwestionowane postanowienia są tożsame z klauzulami wpisanymi do rejestru pod poz. **642** o treści: *„Wysokość opłat wymienionych w p. a, b, d ustala Rektor i podaje w formie zarządzenia do wiadomości, przed rozpoczęciem roku akademickiego"* (wyroku SOKiK z dnia 5 października 2005r. - sygn. akt XVII Amc 20/05), a także pod poz. **1191**: *„Wysokość czesnego i innych opłat określana jest odrębnym zarządzeniem podawanym do publicznej wiadomości na głównej tablicy ogłoszeń, najpóźniej miesiąc przed rozpoczęciem semestru, jak również jest publikowana na stronie internetowej www.cek.pl*" (wyrok SOKiK z dnia 1 marca 2007r. - sygn. akt XVII Amc 12/06).

W uzasadnieniu przedmiotowych wyroków Sąd podniósł, że podmioty świadczące usługi edukacyjne dopuściły się naruszenia obowiązku doręczenia konsumentowi wzorca umowy. Równocześnie zwrócił uwagę na to, że w świetle art. 384 § 1 k.c., każda umowa zawierana z użyciem wzorca wymaga jego doręczenia drugiej stronie umowy. Charakter świadczonych przez w/w podmioty usług wyklucza, zdaniem Sądu, możliwość zastosowania któregokolwiek z wyjątków przewidzianych w art. 384 § 2 k.c. Umowy o świadczeniu usług edukacyjnych mają bowiem charakter umów konsumenckich i nie są zawierane w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego. Zdaniem SOKiK, podanie informacji o wysokości opłat do wiadomości publicznej np. poprzez wywieszenie stosownego ogłoszenia w siedzibie szkoły, czy też opublikowanie jej na stronie internetowej nie stanowi wypełnienia obowiązku doręczenia wzorca kontrahentowi. Podanie bowiem informacji o wysokości opłat poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej nie gwarantuje studentowi rzetelnej informacji o zmianie treści umowy zawartej ze szkołą w zakresie ewentualnej zmiany opłat, które winien on ponosić. Zważyć także należy, iż obowiązek doręczenia dotyczy zarówno pierwotnego wzorca, jak i każdego kolejnego wzorca, poprzez który szkoła wprowadza zmiany do treści istniejącego już stosunku prawnego (art. 384^1 k.c.). Niedoręczenie wzorców umów skutkuje, w ocenie Sądu, brakiem odpowiedniej informacji dla konsumentów o treści łączącego ich stosunku prawnego, prowadząc do jego ukształtowania na zasadzie rażącej nierówności stron, co bezsprzecznie narusza dobre obyczaje i w sposób istotny godzi w interesy konsumentów. Z tych względów Sąd uznał, że tej treści postanowienia wypełniają dyspozycję art. 385^1 § 1 k.c.

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe klauzule odnoszą się również do sytuacji zawierania umów z udziałem niepublicznych przedszkoli z konsumentami. Wskazuje na to przede wszystkim forma wykonania umowy, a także fakt, że jest to umowa wzajemna i konsument musi zostać prawidłowo poinformowany o zmianach w umowie.

Należy zauważyć, że w §12 pkt 1 znajduje się informacja, iż „zmian w umowie dokonuje się za pomocą aneksów, na piśmie, pod rygorem nieważności" w związku z czym, nie jest dopuszczalna zmiana wysokości czesnego oraz poinformowanie o tym fakcie konsumenta poprzez inną formę niż to wynika z w/w zapisu wzorca umowy – tzn. poprzez przesłanie stosownej informacji za pomocą poczty elektronicznej (e-mail) *vide* §8 pkt 2 wzorca Umowy (pkt I. 8. w niniejszej decyzji).

W związku z powyższym można uznać, iż klauzule wpisane do rejestru jak i kwestionowane zapisy są tożsame, **albowiem przeczą kodeksowym zasadom zmiany wzorca umowy w czasie trwania stosunku prawnego.**

C. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Dla uprawdopodobnienia przez Prezesa UOKiK stosowania przez przedsiębiorcę praktyki określonej w art. 24 u.o.k.i.k. konieczne jest także wykazanie, że w wyniku jej stosowania przez przedsiębiorcę naruszony został zbiorowy interes konsumentów. Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, jak i wtedy, gdy działania te wywołują inne niekorzystne zjawiska. Do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów konieczne jest, by działanie przedsiębiorcy zostało skierowane nie do konkretnego adresata, lecz do adresata, którego nie da się z góry oznaczyć indywidualnie. Wobec tego działanie to jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów (a nie jedynie wobec określonego konsumenta) i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów.

Wzorce umowne zawierające wskazane powyżej postanowienia kierowane są do nieoznaczonego kręgu osób tj. faktycznych i potencjalnych klientów Niepublicznego Przedszkola „ABC Akademia Przedszkolaka". Tym samym bezprawne działanie skarżonego przedsiębiorcy, polegające na wykorzystywaniu postanowień wpisanych do rejestru klauzul abuzywnych, może godzić w interesy konsumentów o charakterze zbiorowym.

Za uprawdopodobnione uznać zatem należy, że działanie przedsiębiorcy, polegające na stosowaniu we wzorcach umownych: *Umowa Nr… o sprawowanie funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolu niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku; Regulamin przedszkola niepublicznego niepublicznym przedszkolu językowym ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku*, a także *Statut przedszkola niepublicznym przedszkolu językowym w Ełk* postanowień o w/w treści, stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 u.o.k.i.k.

Zgodnie z art. 28 u.o.k.i.k, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes UOKiK może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie.

Przedsiębiorca zobowiązał się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wzmiankowanym naruszeniom poprzez zmianę oraz wykreślenie postanowień umów, naruszających przepisy art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 u.o.k.i.k., oraz przedstawił projekt tych zmian. Z kolei zobowiązanie przedsiębiorcy do złożenia swoim klientom propozycji aneksowania obowiązujących nadal umów zawierających kwestionowane postanowienia pozwoli na wyeliminowanie niedozwolonych postanowień umownych z obrotu prawnego

Analizując projekt wzorców umownych przedstawionych przez przedsiębiorcę, Prezes UOKiK uznał, iż nie zawiera on już zapisów mogących godzić w zbiorowe interesy konsumentów. Redagując postanowienia w miejsce negowanych, przedsiębiorca uwzględnił obowiązujące przepisy prawa, w szczególności art. 385 i nast. k.c. Zdaniem organu ochrony konsumentów tak opracowane zapisy mogą zostać wprowadzone do obrotu konsumenckiego

w miejsce dotychczas obowiązujących. Należy jednak wskazać, iż przez zastąpienie kwestionowanych postanowień nowymi, zaakceptowanymi przez Prezesa UOKiK, rozumie się nie tylko stosowanie ich przy nowo podpisywanych umowach, ale i także ich zmianę w aktualnie obowiązujących umowach, co oznacza konieczność aneksowania wszystkich umów istniejących w obrocie bądź przynajmniej podjęcia przez przedsiębiorcę udokumentowanych działań zmierzających do zmiany wcześniej zawartych umów, polegających na przedstawieniu wszystkim kontrahentom aneksów zawierających nowe regulacje.

W świetle powyższego organ ochrony konsumentów uznał, że podjęte przez przedsiębiorcę zobowiązanie zmierza bezpośrednio do zapobieżenia naruszeniom art. 24 u.o.k.i.k. Tym samym możliwe jest uznanie, że spełniony został drugi, obok uprawdopodobnienia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, warunek niezbędny do wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 tejże ustawy.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w pkt I sentencji.

II.

Stosownie do art. 28 ust. 3 u.o.k.i.k. *w decyzji (...) Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.* Zgodnie z tym przepisem Elżbieta Potapczyk prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą ABC Akademia Przedszkolaka w Ełku została zobowiązana **do złożenia do dnia 31 maja 2012r. sprawozdania o realizacji przyjętego zobowiązania**.

Organ ochrony konsumentów nie nałożył na przedsiębiorcę kary pieniężnej, bowiem art. 28 ust. 4 u.o.k.i.k. stanowi, iż w przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1 nie stosuje się art. 26 i 27 oraz art. 106 ust. 1 pkt 4 , z zastrzeżeniem ust. 7 tejże ustawy.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w pkt II sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479^{28} §2 Kodeksu postępowania cywilnego od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie, które wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Dorota Karczewska